

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKPS.431.6.39.2026.MS

Pani
Ewelina Podsiadło
Dyrektor
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Legnickim Polu
Plac Henryka Pobożnego 6
59-241 Legnickie Pole

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Do podpisanego w dniu 25 sierpnia 2026 r. protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wrocław, 31 sierpnia 2026 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnickim Polu ¹
Dyrektor jednostki kontrolowanej	Pani Ewelina Podsiadło, zatrudniona na stanowisku Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnickim Polu od dnia 1 września 2019 r. (dowód: akta kontroli, str. 33-35)
	Realizacja zadań gminy wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi.
Zakres kontroli	Okres objęty kontrolą od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 8 czerwca 2026 r.
Podstawa prawna kontroli	1. art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ² , 2. § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej ³ Plan kontroli na I półrocze 2026 r. (PNK-K.430.2.2025.TS) zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 22 grudnia 2025 r. ze zm.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	od dnia 8 czerwca 2026 r. do dnia 13 lipca 2026 r.
Kontrolerzy	1. Małgorzata Staszczak – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.253.2026.MS z dnia 11 maja 2026 r., 2. Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.254.2026.MS z dnia 11 maja 2026 r. (dowód: akta kontroli, str. 13-16)

¹ zwany dalej „Ośrodkiem” lub „GOPS”

²(t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 639, ze zm.), zwana dalej „ustawą o pomocy społecznej” lub „ustawą”

³ (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1065), zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej”

II. Ocena kontrolowanej jednostki

W okresie objętym kontrolą tj. od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 8 czerwca 2026 r. odpowiedzialność za realizację zadań ponosi Pani Ewelina Podsiadło – Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnickim Polu.

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny częściowe badanych obszarów, działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnickim Polu w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości.

III. Ustalenia kontroli

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone w jednostce podlegającej kontroli w dniach 8 – 9 czerwca 2026 r. na podstawie dokumentacji zawartej w teczkach osób, które ubiegały się o świadczenia z pomocy społecznej i które korzystały z tych świadczeń w okresie objętym kontrolą oraz innych dokumentów przedłożonych przez Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnickim Polu.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 2/2026.

Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 10, 11, 12, 14, 16, 16a, 18, 19 i 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz usług sąsiedzkich (pkt 11),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych (pkt 12),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a)
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 6, 7, 8, 9 i 15 ustawy nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśniła Dyrektor Ośrodka, w okresie objętym kontrolą brak było zgłoszeń/wniosków o udzielenie pomocy w formie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9),
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15).

Dyrektor GOPS w Legnickim Polu na podstawie imiennego upoważnienia Wójta Gminy Legnickie Pole wydawała decyzje administracyjne w zakresie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych⁴.

Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 3, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (pkt 1),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki (pkt 3),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach (pkt 5).

Gmina Legnickie Pole nie realizuje zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2, 2a i 3b ustawy dotyczących:

- przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze (pkt 2),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich (pkt 2a),
- przyznawania i realizacji usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej (pkt 3b)

gdyż, jak wyjaśniła Dyrektor Ośrodka, w okresie objętym kontrolą nie było zgłoszeń o taką formę pomocy.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie opracował i nie realizował projektów socjalnych (art. 17 ust. 2 pkt 3a) ustawy, jednakże pracownicy socjalni Ośrodka aktywnie prowadzili działania społeczne skierowane do różnych grup mieszkańców Gminy.

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6, 9 i 10 ustawy, dotyczące:

- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9),

⁴ t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1461, ze zm.

- zapewnienia utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzania sprawozdawczości i przekazywania jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 10).

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 7 i 8 ustawy dotyczące:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiołową lub ekologiczną (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 106 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przepisów wydanych na podstawie art. 107 ust. 1 tej ustawy (pkt 8)

nie były realizowane w okresie objętym kontrolą, jak wyjaśniła Dyrektor GOPS, z uwagi na brak zgłoszeń w tym zakresie.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie realizował zadania z art. 18 ust 1 pkt 5, dotyczącego prowadzenia i rozwoju infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi – jak poinformowała Dyrektor Ośrodka, w powiecie legnickim funkcjonują środowiskowe domy samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi:

1. Środowiskowy Dom Samopomocy nr 1 w Chojnowie, ul. Sobieskiego 2,
2. Środowiskowy Dom Samopomocy nr 2 w Chojnowie, ul. Reja 3.

W kontrolowanym okresie nikt z mieszkańców Gminy Legnickie Pole nie korzystał z pobytu w ww. ŚDS.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnickim Polu koordynował realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy).

W okresie objętym kontrolą Dyrektor GOPS w Legnickim Polu nie wytaczała powództw o roszczenia alimentacyjne na rzecz obywateli (art. 110 ust. 5 ustawy), natomiast, jak zapewniła, osobom zainteresowanym, zgłaszającym się do Ośrodka pracownicy udzielają informacji o sposobie wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne.

GOPS w Legnickim Polu w okresie objętym kontrolą nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6 ustawy). Jednakże, jak zapewniła Dyrektor Ośrodka, pracownicy Ośrodka na bieżąco udostępniali klientom wnioski o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Legnicy, wnioski o wydanie decyzji ustalającej poziom wsparcia do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności we Wrocławiu, wnioski do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, pomagali w ich wypełnieniu, w zgromadzeniu potrzebnej dokumentacji i w ich wysyłce.

Dyrektor Ośrodka corocznie składa Radzie Gminy sprawozdanie z działalności Ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej).

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnickim Polu nie udzielał pomocy obywatelom Ukrainy na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa⁵ z powodu braku zgłoszeń w tym zakresie.

Dyrektor GOPS w Legnickim Polu spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 400 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej otrzymywali wszyscy pracownicy socjalni zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy w GOPS, realizujący pracę socjalną w środowisku lub przeprowadzający rodzinne wywiady środowiskowe poza siedzibą Ośrodka. W aktach osobowych pracowników socjalnych Ośrodka znajdują się stosowne pisma o przyznaniu powyższego dodatku oraz podpisane zakresy czynności.

Dodatek ten nie był uwzględniany przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia pracownika zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę⁶.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje Gminę Legnickie Pole zamieszkałą przez 5 165 mieszkańców, w tym 97 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną (stan na 8.06.2026 r.).

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnickim Polu na dzień kontroli zatrudnionych było 3 pracowników socjalnych (3 etaty) świadczących pracę socjalną w środowisku.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, ośrodek pomocy społecznej powinien zatrudniać pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej stanowi, że „Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy niemniej niż 3 pracowników socjalnych”.

W przypadku GOPS w Legnickim Polu powyższy wskaźnik na dzień kontroli został spełniony zarówno w stosunku do liczby mieszkańców gminy, jak i do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

⁵ t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 337 ze zm.

⁶ t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1773

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W zakresie przyznania świadczeń z programu „Posiłek w szkole i w domu” dla osób dorosłych stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie Nr 1 (A.Ch.) realizacja wydanych decyzji (z wyjątkiem decyzji nr GOPS.4211.3358.1.2025 z dnia 9.01.2025 r.) nastąpiła przed doręczeniem Stronie tych decyzji. Z akt sprawy wynika, że pomimo braku doręczenia Stronie decyzji, przyznana pomoc w ramach wydanych decyzji była świadczona.

Sporządzone decyzje administracyjne Ośrodek winien dostarczyć Stronie bezzwłocznie, gdyż zgodnie z art. 110 § 1 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego⁷, albowiem organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia, o ile kodeks nie stanowi inaczej.

Decyzja administracyjna, aby weszła do obrotu prawnego, musi zostać doręczona stronie lub ogłoszona stronie. Decyzja niedoręczona i nieogłoszona traktowana jest jako akt pozorny, który nie leży w sferze prawa i nie wywołuje żadnych skutków prawnych. Tym samym nie może być przedmiotem odwołania ani wniosku, np. o jej uzupełnienie lub sprostowanie. Nie wiąże żadnej ze stron postępowania administracyjnego. Dlatego też znaczącym jest, aby była doręczona stronie niezwłocznie po jej wydaniu i przed terminem, albo najpóźniej w dniu terminu (przy nadaniu jej rygoru natychmiastowej wykonalności) zdarzenia, w odniesieniu do którego stanowi o prawach i obowiązkach strony. Wyjątkiem od tej zasady może być sytuacja, w której szczególne przepisy prawa dopuszczają taką możliwość, np. gdy przyznanie pomocy następuje w oparciu o art. 50a ustawy o pomocy społecznej, co nie miało miejsca w poddanej kontroli sprawie. Kwestie doręczenia i odbioru decyzji regulują przepisy art. 39 i następne k.p.a., które nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące.

Zaznaczyć należy również, że właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Rozpoczęcie realizacji przyznania świadczeń z programu „Posiłek w szkole i w domu” dla osoby dorosłej przed doręczeniem lub ogłoszeniem decyzji Stronie.

W celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań należy:

1. Realizację decyzji administracyjnej rozpoczynać po jej doręczeniu/ogłoszeniu stronie.
Podstawa prawna: art. 110 § 1 k.p.a.
Termin realizacji: na bieżąco.

⁷ (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1691 ze zm.), zwanej dalej „k.p.a.”

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przesłano do Dyrektora jednostki kontrolowanej, drugi do Wójta Gminy Legnickie Pole, trzeci włączono do akt kontroli.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Ewa Olejniczak
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Legnickie Pole
2. a/a